

Vejledning for justering af OSD

Dette notat er udarbejdet af Miljøstyrelsen og angiver vejledning for justering af OSD.

Baggrund

OSD er oprindeligt udpeget i regionplanerne fra 1997 på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning fra 1995 om udpegning af områder med særlige drikkevandsinteresser¹. Den oprindelige beliggenhed og størrelse af OSD afspejler en faglig og politisk proces. Udbredelsen af OSD skal betragtes som strategisk og stabil.

OSD er oprindeligt udpeget på baggrund af det forventede fremtidige drikkevandsbehov i forhold til befolkningens og erhvervets udvikling. Dette ud fra et ønske om, at reservere en grundvandsressource af god kvalitet og i tilstrækkelig mængde til at sikre den fremtidige drikkevandforsyning.

OSD fungerer sammen med indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD (herefter indvindingsoplande uden for OSD) som den geografiske ramme for den statslige grundvandskortlægning. Miljøstyrelsens grundvandskortlægning opererer ikke med ressourceopgørelser i forhold til det forventede drikkevandsbehov, som de tidligere amter gjorde, hvorfor OSD som udgangspunkt ikke justeres.

Udover grundvandskortlægningen sætter OSD rammerne for følgende:

- OSD (og indvindingsoplande uden for OSD) friholdes for virksomhedstyper og anlæg, der kan medføre væsentlig fare for forurening af grundvandet. Kommunalbestyrelsen kan dog fravige dette med en redegørelse, hvori der godtgøres for den planlægningsmæssige begrundelse for placeringen².
- Regionsrådet fastlægger jf. jordforureningsloven³ arealer, hvor der er forurening eller forureningskilder med henblik på en videre offentlig indsats over for grundvand inden for OSD (og indvindingsoplande uden for OSD).
- Inden for OSD (og indvindingsoplande uden for OSD) udpeges indsatsområder, hvor kommunerne er forpligtiget til at udarbejde indsatsplaner jf. vandforsyningsloven § 13⁴.

OSD justering

OSD skal betragtes som strategisk og stabil og justeres som udgangspunkt ikke. OSD kan dog ud fra nedenstående retningslinjer, som følge af grundvandskortlægningen, justeres i mindre omfang ud fra et grundvandsfagligt objektivi argument.

Ved justering af OSD skal Miljøstyrelsens vejledning fra 1995 følges i forhold til, at grundvandet som udgangspunkt ikke må løbe ind i OSD. Dette gælder dog ikke, hvor

¹ Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 4 1995. Udpegning af områder med særlige drikkevandsinteresser. Miljø og Energiministeriet, Miljøstyrelsen.

² Bekendtgørelse nr. 1697 af 21. december 2016 om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse

³ LBK nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

⁴ LBK nr. 125 af 26. januar 2017 om vandforsyning m.v.

amterne ud fra en helhedsbetragtning har udpeget OSD, hvor vandet løber ind i OSD. Fx kan der være områder, hvor grundvandet strømmer fra inde midt i landet ud mod kysten, hvorved OSD vil dække et for stort areal i forhold til det nuværende og fremtidige behov, hvis hele oplandet medtages i OSD.

Reduktion af OSD kan foretages, hvis drikkevandsressourcen er varigt og stærkt begrænset kvantitativt og/eller kvalitativ. Reduktion af OSD skal ske i kanten af eksisterende OSD, og der må ikke dannes huller midt i OSD, dvs. at det areal, der udtages af OSD, ikke må ligge midt i et større OSD. OSD kan reduceres ud fra følgende eksempler:

- Hvis der ikke er noget tilgængeligt grundvand.
- Hvis vandet ikke kan bruges til drikkevand pga. naturligt forekomne stoffer (f.eks. saltvand).
- Hvis drikkevandsressourcen er forurenet i et sådan omfang, at det ikke muliggør anvendelse af ressourcen til drikkevand (inden for en vis tidshorisont) på trods af oprensning eller grundvandsbeskyttende tiltag.

Udvidelse af OSD kan foretages i mindre omfang på baggrund af følgende:

- I områder, hvor det er erkendt, at grundvandet løber ind i OSD. Det kan fx være i form af ny viden fået ved ny data eller opstilling af modeller.
- Hvis OSD erstatter en permanent ødelagt ressource.
- Hvis der er fundet en egnet ressource, kan denne i mindre omfang inkluderes i OSD fx en begravet og godt beskyttet dalstruktur, der strækker sig lidt ud af OSD.

Justeres ikke:

- OSD må ikke justeres på baggrund af indvindingsoplande, i det indvindingsoplande, modsat OSD, er en dynamisk udpegning. Vandværkets borer og sløjfes/flyttes eller indvindingstilladelsen justeres, hvorved indvindingsoplandet ændre udbredelse.
- OSD tilrettes ikke efter kommuneplanlægningsønsker.

OSD justeret efter indvindingsoplandes udbredelse

OSD og indvindingsoplande uden for OSD er sidestillet administrativt mht. kortlægning, indsatsplanlægning, jordforurening og kommuneplanlægning.

Ved justering af en kortlægning/afgrænsning af nye indvindingsoplande, bør den enkelte projektleder overveje, om OSD, der er afgrænset efter et indvindingsoplands udbredelse, skal justeres således, at der ikke forekommer "buler" i OSD identiske med et "gammelt" indvindingsopland.

I det tidligere Vejle Amt blev indvindingsoplande med regionplan 2005 ophøjet til OSD. En direktionsgodkendelse fra 2014 muliggjorde, at denne OSD status kunne ophæves. For en lang række af disse oplande er OSD status efterfølgende ophævet. Hvis der under en kortlægning i det tidligere Vejle Amt opdages indvindingsoplande ophøjet til OSD med regionplan 2005, skal OSD status ophæves.

Dokumentation

Det er påkrævet, at både udvidelse og reduktion af OSD er klart og fagligt begrundet. Begrundelsen for justering af OSD skal tydeligt fremgå af kortlægningens afrapportering.